



ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 11 marca 2016 r.

Pozycja 167

POSTANOWIENIE

z dnia 2 marca 2016 r.

Sygn. akt Ts 209/15

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Marek Zubik – przewodniczący

Sławomira Wronkowska-Jaśkiewicz – sprawozdawca

Piotr Tuleja,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 5 listopada 2015 r. o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej J.K.,

p o s t a n a w i a:

nie uwzględnić zażalenia.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej z 2 czerwca 2015 r. (data nadania), sporządzonej przez pełnomocnika, J.K. (dalej: skarżący) zakwestionował zgodność z Konstytucją § 8 ust. 6 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 20 grudnia 2002 r. w sprawie postępowania z kierowcami naruszającymi przepisy ruchu drogowego (Dz. U. Nr 236, poz. 1998, ze zm.; dalej: rozporządzenie). Wobec zaskarżonego przepisu rozporządzenia sformułował on zarzut niezgodności z art. 92 ust. 1 i art. 7 Konstytucji w zw. z art. 130 ust. 4 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2012 r. poz. 1137, ze zm.; dalej: p.r.d.) z uwagi na fakt, że „wydający ww. rozporządzenie Minister Spraw Wewnętrznych nie był upoważniony do określenia w drodze tego rozporządzenia przypadków, w których odbycie szkolenia nie skutkuje zmniejszeniem liczby punktów za naruszenie przepisów ruchu drogowego”. Zakwestionowanemu przepisowi rozporządzenia skarżący zarzucił także niezgodność z art. 31 ust. 3 Konstytucji w zw. z art. 130 ust. 4 p.r.d. „w zakresie, w jakim rozporządzeniem tym wprowadza się dla obywatela ograniczenie praw i wolności, choć powinno to mieć miejsce wyłącznie w drodze ustawy, a nie aktu podustawowego, wydanego na jej podstawie i w celu wykonania”. W konsekwencji sformułował on zarzut naruszenia przez § 8 ust. 6 rozporządzenia zasady demokratycznego państwa prawnego (wywiedzionej z art. 7 Konstytucji), zasady poszanowania i ochrony wolności człowieka (art. 31 ust. 3 Konstytucji) oraz zasady dobrej legislacji (art. 92 ust. 1 Konstytucji).

Postanowieniem z 5 listopada 2015 r. Trybunał Konstytucyjny odmówił nadania skardze dalszego biegu. W jego uzasadnieniu stwierdził, że skarżący nie wypełnił prawidłowo obowiązku określonego w art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale

Konstytucyjnym (Dz. U. Nr 102, poz. 643, ze zm.; dalej: ustawa o TK), który polega na konieczności wskazania, jakie konstytucyjne wolności lub prawa i w jaki sposób – zdaniem skarżącego – zostały naruszone przez przepis zakwestionowany w skardze. W ocenie Trybunału powyższy wymóg nie został spełniony przez skarżącego i z tego względu, że określił on podstawę skargi, odwołując się tylko do unormowań konstytucyjnych niewyrażających konkretnych wolności lub praw. Zgodnie bowiem z utrwalonym stanowiskiem Trybunału przedstawionym w dotychczasowym orzecznictwie, jak przypominał, art. 92 ust. 1 ani art. 31 ust. 3 Konstytucji nie mogą być uznane za samodzielną podstawę normatywną do dekodowania praw podmiotowych podlegających ochronie za pomocą skargi. Powyższej kwalifikacji tych przepisów, jak podkreślił, nie mogło zmienić również odwołanie się przez skarżącego do zasady legalizmu wyrażonej w art. 7 Konstytucji.

W zażaleniu na postanowienie Trybunału z 5 listopada 2015 r. skarżący podkreślił, że w skardze odwołał się także do zasady wyrażonej w art. 31 ust. 1 Konstytucji. Niezależnie od tego stwierdził, że wskazane w niej wzorce kontroli kwestionowanych przepisów uzupełnia o art. 52 ust. 1 i art. 51 ust. 4 Konstytucji. Uzasadniając szczegółowo tezy zażalenia, skarżący podważył stanowisko odmawiające zasadom ustrojowym waloru samodzielnych praw podmiotowych. Ponownie podniósł kwestię naruszenia zasad prawidłowej legislacji (art. 2 Konstytucji) przy wydawaniu kwestionowanego przepisu rozporządzenia. W przekonaniu skarżącego ich następstwem stało się ograniczenie „uprawnienia do poruszania się samochodem”, które uznaje on za niedozwoloną ingerencję w treść prawa wyrażonego w art. 52 ust. 1 Konstytucji. Odmowę pomniejszenia liczby punktów karnych ujętych w ewidencji kierowców naruszających przepisy ruchu drogowego uznał on zaś za złamanie art. 51 ust. 4 Konstytucji gwarantującego prawo do żądania sprostowania oraz usunięcia informacji nieprawdziwych, niepełnych oraz zebranych w sposób sprzeczny z ustawą.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

Na podstawie art. 138 w zw. z art. 139 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 1064, ze zm.; dalej: ustawa o TK z 2015 r.) z dniem 30 sierpnia 2015 r. utraciła moc ustawa o TK. Jednak zgodnie z art. 134 pkt 1 ustawy o TK z 2015 r. w sprawach wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie tej ustawy w postępowaniu przed Trybunałem w zakresie dotyczącym wstępnego rozpoznania stosuje się przepisy dotychczasowe, tzn. przepisy ustawy o TK. Rozpatrywane zażalenie dotyczy postanowienia o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej, która została wniesiona przed 30 sierpnia 2015 r., dlatego do jej wstępnej kontroli, a zatem i do rozpoznania złożonego zażalenia, zastosowanie mają nadal przepisy ustawy o TK.

Zaskarżone postanowienie Trybunału Konstytucyjnego jest prawidłowe, zaś zarzuty sformułowane w zażaleniu nie mogą być uwzględnione.

Na wstępie stwierdzić należy, że na etapie wstępnej kontroli skargi inicjowanym wniesieniem zażalenia przez skarżącego przedmiotem rozpoznania przez Trybunał jest wyłącznie zgodność z prawem postanowienia o odmowie nadania jej dalszego biegu. Tym samym poza zakresem oceny Trybunału pozostać muszą postulaty rozszerzenia przedmiotu skargi, czy też określonej w niej podstawy (wzorców kontroli). Stanowisko powyższe znajduje potwierdzenie w utrwalonym orzecznictwie w sprawach skarg konstytucyjnych (zob. postanowienie TK z 13 stycznia 2011 r., Ts 6/10, OTK ZU nr 1/B/2011, poz. 83). Przeszkodą do uznania za dopuszczalne modyfikowania przedmiotu bądź podstawy skargi (zwłaszcza w kierunku ich rozszerzenia) jest m.in. konieczność respektowania terminu do korzystania z tego środka ochrony konstytucyjnych wolności i praw (art. 46 ust. 1 ustawy o TK).

Biorąc powyższe ograniczenie pod uwagę, Trybunał nie mógł zatem odnieść się do dodatkowych wzorców kontroli § 8 ust. 6 rozporządzenia wskazanych w zażaleniu skarżącego. Zarówno zasada wyrażona w art. 31 ust. 1 Konstytucji, jak i prawa podmiotowe statutowane w art. 51 ust. 4 oraz w art. 54 ust. 2 Konstytucji muszą być bowiem uznane za podstawę kontroli nieuwzględnioną przez skarżącego w treści właściwej skargi konstytucyjnej.

W odniesieniu natomiast do wzorców kontroli powołanych pierwotnie przez skarżącego (art. 92 ust. 1, art. 7 i art. 31 ust. 3 Konstytucji) Trybunał w całości podtrzymuje negatywną ich kwalifikację jako podstawy skargi dokonaną w zaskarżonym postanowieniu. Nie może zmienić tej oceny także przywołany w treści zażalenia judykat Trybunału (postanowienie TK z 23 stycznia 2001 r., Ts 105/00, OTK ZU nr 1/B/2002, poz. 60). Wbrew pogładowi skarżącego orzeczenie to potwierdza właśnie niedopuszczalność traktowania ogólnych zasad ustrojowych jako samodzielnych podstaw skargi konstytucyjnej (w sprawie rozstrzygniętej tym orzeczeniem – zasady sprawiedliwości społecznej wyrażonej w art. 2 Konstytucji).

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności, należy stwierdzić, że Trybunał Konstytucyjny zasadnie odmówił nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu.